Жарікова Олена Борисівна,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри банківської справи та страхування;
Оборська Вікторія Володимирівна,
здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти;
Національного університету біоресурсів і природокористування України

ІННОВАЦІЙНІ ФІНАНСОВІ РІШЕННЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ: ВПЛИВ НА БАНКІВСЬКУ ЛІКВІДНІСТЬ ТА СТІЙКІСТЬ

Аграрний сектор є однією з ключових складових економічного розвитку України, займаючи значну частку у валовому внутрішньому продукті країни та забезпечуючи значні обсяги експорту. Однак обмежений доступ до фінансування залишається найбільшою перешкодою для подальшого зростання, особливо для малих і середніх сільськогосподарських підприємств [1, 2].

Традиційні фінансові продукти, такі як банківські кредити, мають низьку ефективність через високі ризики, сезонність сільськогосподарського виробництва та нестабільну ліквідність банківської системи.

У цьому контексті існує нагальна потреба у запровадженні інноваційних фінансових рішень, які можуть зменшити навантаження на банківський сектор та забезпечити стабільне фінансування аграрного сектору. Одним із таких інструментів є облігації агробізнесу, які дозволяють агропідприємствам диверсифікувати джерела капіталу та зменшити залежність від банків. Цей механізм не лише забезпечує залучення прямих інвестицій шляхом випуску облігацій та знижує кредитний ризик банків, а й покращує ліквідність банків шляхом розподілу фінансових ризиків між різними інвесторами [2, 3].

Крім того, аграрні розписки є ефективним інструментом кредитної гарантії, який надає банкам додаткову безпеку у вигляді майбутньої продукції та інших активів. Це допомагає зменшити кредитний ризик і збільшити ліквідність банківської системи. Страхування сільськогосподарських ризиків, зокрема страхування врожаю та погодних умов, також зменшує ймовірність дефолту та сприяє підвищенню стабільності банків [2, 3].

Фінтех-технології та цифрові платформи також пропонують нові можливості для оптимізації фінансування в агросекторі. Ці технології допоможуть підвищити прозорість та ефективність фінансових операцій, завдяки автоматизації процесів кредитування, оцінці ризиків та моніторингу фінансових операцій, подальшому зміцненню довіри банків та інвесторів до агросектору.

Впровадження інноваційних фінансових рішень також сприятиме зміцненню стабільності всієї української банківської системи. Завдяки диверсифікації джерел фінансування в аграрному секторі банки зможуть ефективніше управляти власною ліквідністю, тим самим зменшуючи свою

залежність від короткострокових кредитів і підвищуючи свою стійкість до фінансових шоків.

Крім того, кредитний ризик мінімізується за рахунок використання таких інструментів, як аграрні розписки та страхування врожаю, щоб банки не боялися банкрутства позичальника в разі поганої погоди чи інших вимушених обставин, які зможуть кредитувати аграрний сектор підприємств з більшою впевненістю.

Також, оцифрування фінансових процесів значно спростить доступ фермерів до фінансових ресурсів, зменшивши адміністративні перепони та час, витрачений на розгляд заявок на кредит. Це дозволяє фермам швидко отримувати кошти, необхідні для інвестування у виробництво, що особливо важливо під час сезонних коливань [1, 2, 3].

Таким чином, інноваційні фінансові продукти мають значний позитивний вплив як на розвиток аграрного сектору, так і на ліквідність і стабільність банківської системи. Їх реалізація сприятиме зменшенню ризиків, пов’язаних з фінансуванням сільськогосподарської діяльності, забезпечить сталий розвиток аграрного сектору та підтримає економічну стабільність країни. Максимізація впливу цих інновацій вимагає активної участі держав у просуванні використання таких інструментів шляхом відповідних регуляторних заходів та створення інфраструктури для розвитку цифрових фінансових платформ.

Список використаних джерел

1. Шевцова О.Й. Функціональна адаптація банківської системи україни з позиції системного аналізу. Науковий вісник ОНЕУ. №4. 2022. С. 81-93. URL: http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2024/316-317/pdf/80-86.pdf (дата звернення: 09.10.2024)

2. Особливості фінансового забезпечення аграрного сектору України в сучасних умовах. 2023 URL: https://journal.udau.edu.ua/arxv-nomerv/2023/vipusk-103-chastina-2/osoblivosti-finansovogo-zabezpechennya-agrarnogo-sektoru-ukraini-v-suchasnih-umovah.html (дата звернення: 09.10.2024)

3. Аналіз аграрного сектору економіки України. Державна служба статистики України. 2023. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/ (дата звернення: 10.10.2024)